

4.9.2024

Asianumero VN/203/2020, hanketunniste STM002:00/2020

Lausuntopyyntö työsuojelun yhteistoimintahenkilöiden rekisteröinnistä annettavasta laista ja eräistä muista lakimuutoksista

Etelä-Suomen aluehallintoviraston, Itä-Suomen aluehallintoviraston, Lounais-Suomen aluehallintoviraston, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston sekä Pohjois-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueet (jäljempänä työsuojeluviranomainen) lausuvat lakiluonnoksesta seuraavaa:

Työsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan työsuojelun yhteistoimintahenkilöiden rekisteri on keskeinen ja tärkeä apuväline työsuojeluun liittyvän tiedon jakamiseen ja siten työsuojelun tason kehittämiseen työpaikoilla ja työsuojelun edistämiseen.

Työsuojeluviranomainen katsoo tietojen rekisteröinti- ja luovutustehtävän antamisen työturvallisuuskeskukselle olevan tarkoituksenmukaista ja hyvin perusteltua. Työturvallisuuskeskuksen siirtyessä rekisterinpitäjäksi asiasta tulee säätää lailla. Näin ollen työsuojeluviranomainen pitää uuden lain säätämistä ja siihen liittyviä panostajalakiin (423/2016), työturvallisuuslakiin (738/2002) ja työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettuun lakiin (44/2006, jäljempänä valvontalaki) ehdotettuja muutoksia tarpeellisina.

Työsuojeluviranomainen kannattaa lakiesitystä, mutta haluaa tässä yhteydessä kiinnittää huomiota muutamaan ehdotuksen 3 §:ään liittyvään seikkaan.

Työnantajan ilmoitusvelvollisuutta koskevassa 3 §:ssä ehdotetaan, että ilmoitusvelvollisuus rajattaisiin työnantajiin, jotka teettävät palveluksessaan olevalla tai vuokratulla henkilöstöllä työtä työpaikalla yli 30 kalenteripäivänä ja työpaikalla työskentelee vähintään kymmenen työnantajan palveluksessa olevaa tai vuokrattua henkilöä. Työsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan 30 päivän laskentasääntö ei ole riittävän selkeä, ja on siten omiaan aiheuttamaan tulkintaongelmia käytännön tarkastustoiminnassa. Työsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan laskentasääntöä tulisi tarkentaa lain esitöissä, jotta sen yhdenmukainen soveltaminen olisi mahdollista.

Ehdotuksen mukaan 3 §:n mukaan työpaikalla työskenteleviin lasketaan mukaan sekä työnantajan palveluksessa olevat että vuokratut henkilöt. Työsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan vuokratyöntekijöiden huomioiminen työntekijämäärän laskemisessa on ristiriidassa suhteessa valvontalakiin tai ainakin sen nykyiseen soveltamistapaan verrattuna. Valvontalain 29 §:ää on sovellettu työsuojeluviranomaisessa siten, että pykälässä edellytetyillä työntekijöillä on katsottu tarkoitetun ainoastaan työnantajan omia työntekijöitä, eikä vuokratyöntekijöitä ole otettu tässä huomioon. Näin ollen ongelma muodostuu siitä, että uuden rekisteröintilain mukaan työnantajan tulisi ilmoittaa tiedot työpaikasta, jossa on 10 työntekijää, oli ne sitten omia tai vuokrattuja, mutta valvonnassa edellytetään työsuojeluvaltuutetun valintaa vasta silloin, kun työpaikalla on 10 työnantajan omaa työntekijää. Eli ilmoittamisvelvollisuus tulisi täyttymään helpommin kuin velvollisuus valita työsuojeluvaltuutettu.

Valvontalain 29 §:n mukaan työpaikalla, jossa säännöllisesti työskentelee vähintään kymmenen työntekijää, työntekijöiden on valittava keskuudestaan työsuojeluvaltuutettu ja

4.9.2024

kaksi varavaltuutettua edustajikseen työsuojelun yhteistoiminnassa. Valvontalaissa tai sitä koskevassa hallituksen esityksessä ei ole mainittu vuokratyöntekijöitä ja valvontalain 29 §:ää onkin työsuojeluviranomaisessa sovellettu siten, että tarkastustoiminnassa on työsuojeluvaltuutetun valintaa koskevissa tapauksissa otettu huomioon vain työnantajan palveluksessa olevat työntekijät. Nyt säädettävä ilmoitusvelvollisuus kuitenkin koskisi uudistuksen jälkeen myös sellaisia työnantajia, joilla ei välttämättä olisi kymmentä ns. omaa työntekijää, vaikka tämänhetkisen valvontalain 29 §:n soveltamiskäytännön mukaan tällaiselle työpaikalle ei olisi velvollisuutta valita työsuojeluvaltuutettua.

Ehdotetun lain ilmoitusvelvollisuutta koskevan 3 §:n 3 momentin mukaan työnantaja voi henkilön suostumuksella ilmoittaa työpaikan työsuojelun yhteistoimintaan osallistuvien muiden henkilöiden nimet ja sähköpostiosoitteet työsuojelun edistämiseksi. Ehdotetun lain 17 §:n mukaan työsuojeluviranomainen valvoo 3 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden noudattamista siten kuin valvontalaissa säädetään. Näin ollen työsuojeluviranomaisen valvottavaksi tulee myös 3 §:n 3 momentissa tarkoitettut tiedot. Momentti ei kuitenkaan ole työnantajaa velvoittava, joten muutoksella ei todennäköisesti tule olemaan kovinkaan suurta vaikutusta työsuojeluviranomaisen valvontaan. Ehdotettavan lain 3 §:n 3 momenttiin liittyvät kysymykset voivat kuitenkin nousta esille esimerkiksi työsuojeluviranomaisen asiakasaloitteisessa valvonnassa tilanteessa, jossa työntekijä katsoisi työnantajan ilmoittaneen hänen tietonsa rekisteriin ilman asianmukaista suostumusta. Työsuojeluviranomainen katsookin tärkeäksi huolehtia, että Työturvallisuuskeskuksella tulee olemaan riittävät keinot varmistaa asianomaisen henkilön suostumus työnantajan ilmoittaessa rekisteriin 3 §:n 3 momentin mukaisia tietoja.

Edellä kerrotun lisäksi työsuojeluviranomainen esittää, että ehdotettavan 3 §:n 2 momentin 2 kohdan d alakohdan lakitekstiin lisättäisiin tieto siitä, miten työnantajan tulisi toimia tilanteessa, jossa se ei ole nimennyt työsuojelupäällikköä. Asia on avattu hallituksen esityksessä, mutta työsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan selvintä olisi, jos lakitekstistä kävisi ilmi, että tällaisissa tilanteissa työnantajan tulisi ilmoittaa tiedot työnantajasta luonnollisena henkilönä.

Johtaja

Hanna Makkula

Lakimies

Sari-Anne Salminen

Tämä asiakirja ISAVI/6455/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ISAVI/6455/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Salminen Sari-Anne 04.09.2024 08:06

Ratkaisija Makkula Hanna 04.09.2024 08:09